

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۶/۰۷

نوشته: غوث جانباز

سفر تازه سیرگئی لاوروف به تاجکستان "ناچاپ" بود، لیکن "تصادف" نبود

سیرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه سفر دو روزه (۶-۵ جون) را به تاجکستان انجام داد. س. لاوروف حین این سفر با عده ای از مقامات طراز اول تاجکستان از جمله امامعلی رحمان (رئیس جمهور) و مهرالدین (وزیر خارجه) ملاقات کرد.

آجندای چهارچوبی سفر مرکب از اجزای ذیل بود :

- بحث روی مسایل کلیدی همکاری ها میان روسیه و تاجکستان، انکشاف اوضاع در منطقه و مسایل فرامنطقه ئی؛
- بررسی طرق تعمیق هر چه بیشتر همکاری های متقابل در چهارچوب اتحادیه ها و سازمان های همگرایانه ی بین الدولتی از قبیل : سازمان کشور های مستقل و مشترک المنافع، سازمان پیمان امنیت دسته جمعی، اتحادیه همکاری های اقتصادی ابروایشیا* ؛
- مسایل مرتبط به تحکیم امنیت در حوزه آسیای مرکزی.

سیرگئی لاوروف حین اقامت اش در تاجکستان برای اولین بار به پایگاه نظامی روسیه (به عبارت دیگر فرقه ۲۰۱) مستقر در تاجکستان رفته، از آن بازدید بعمل آورد. دلچسپ است که قبلا از این پایگاه نظامیان برجسته روسیه بازدید می نمودند، اینبار یک شخص غیر نظامی نزد نظامیان روسی رفت. این رویداد حداقل نماینگر بالا رفتن نفوذ و جایگاه لاوروف در شرایط کنونی در طبقات تصمیم گیر و طراز اول روسیه می باشد.

سیاست مداران و نظامیان برجسته روسیه پایگاه نظامی ۲۰۱ در تاجکستان را " قرارگاه دفاع از سرحدات جنوبی در حوزه مسوولیت سازمان امنیت دسته جمعی" می نامند.

هدف عمومی سفر س. لاوروف

طرفین تأکید و تأیید نمودند که شرکای نزدیک و متحدان ستراتیژیک می باشند. اهداف شان در مطابقت کامل با منافع ملی یک دیگر در منطقه و فرا منطقه قرار دارد. هر دو کشور علاقمند اند مناسبات دو جانبه را به طور دوامدار تحکیم دهند.

اهداف اعلان نشده سفر :

روسیه این بار با اعزام سیرگئی لاوروف به دوشنبه به رهبری تاجکستان مصرانه پیشنهاد نموده تا در کوتاه ترین فرصت عضویت اتحادیه اقتصادی ابروایشیا را کسب نماید، و به قول سیرگئی لاوروف از برتری های آن به نفع خود سود ببرد. روسیه با داخل ساختن تاجکستان به اتحادیه مذکور تلاش دارد تا از نفوذ روز افزون چین، اروپا و ایالات متحده امریکا در اقتصاد و زندگی اجتماعی - سیاسی تاجکستان جلوگیری شود.

لاوروف هنگام سخنرانی در برابر محصلین پوهنتون (دانشگاه) "سلاویانسکی" (تاجکستان) به نکات دلچسپی اشاره نمود :

- "غرب دیر زمانیست پلان از بین بردن روسیه را در سر می پروراند؛
- غرب قصد دارد اوضاع و ثبات منطقه را از طریق افغانستان و دیگر کشورها برهم زند؛
- واشنگتن تلاش دارد به یک نحوی زیر بناه های نظامی خود را به کشور های منطقه برگرداند، به عبارتی دیگر، آب را خت کند و ماهی های دلخواه خود را شکار نماید.

س. لاوروف در سخنرانی دیگری که آنرا در برابر نظامیان فرقه ۲۰۱ ایراد نمود مسایل ذیل را مطرح ساخت :

"کشور های غربی سعی می کنند از افغانستان استفاده نمایند، حساسیت های روسیه را برانگیزند و جبهه تازه را در آسیای مرکزی باز نمایند. غربی ها افغانستان را درست در وضعیتی ترک نمودند که تهدید تروریسم و قاچاق مواد مخدر در این کشور بالا رفته بود."

سیرگئی لاوروف، سخنان سفیر ایالات متحده امریکا در تاجکستان مانوئل میکالیر را در باره آنکه واشنگتن به گروه های ضد طالب کمک میبذول نمی دارد دروغ پراگنی نامید. در عین حال سیرگئی لاوروف خود نیز واضح نساخت که مراد اش از گروه های ضد طالب کدام گروه (ها) است؟! (داعش؟ مقاومت؟)

در مبحث دیگری سیرگئی لاوروف تأکید نمود :

"اظهر من الشمس است که ایالات متحده امریکا از داعش، القاعده، مشتقات و سایر وابستگان آن حمایت می نماید. واشنگتن نمی خواهد تا افغانستان به خود آید و سکون در یابد. واشنگتن منافع خود را در بی ثبات ساختن منطقه می ببیند، تا از این طریق یک بار دیگر زمینه های رخنه به کشور های منطقه برایش مساعد گردد. امریکائیا علاقمند نیستند تا کشورها بر بنیاد انتخاب و ارزش های خود شان انکشاف کنند."

قابل یاد آور است که جنرال نیکولای پاتروشیوف، منشی شورای امنیت روسیه چند روز قبل اظهار داشته بود که ایالات متحده امریکا ایجادگر داعش، القاعده و طالبان می باشد.

دیدگاه لاوروف (روسیه) در باره طالبان

"تأمین گفتگو با طالبان به سود منطقه است. طالبان در حال حاضر نیروی حاکم و بی بدیل سیاسی در داخل افغانستان است؛ لیکن با اینهمه، تا زمانیکه طالبان به تعهدات که خود آنرا به جهانیان سپرده عمل ننمایند و پایبند نمانند، مسئله به رسمیت شناختن آن نمی تواند مطرح باشد.

شرایط اصولی و اساسی برای به رسمیت شناختن تغییر ننموده و قرار ذیل اند :

- تشکیل حکومت متوازن مرکب از نیروهای قومی و سیاسی؛

- تشدید اقدامات به ضد تروریسم و قاچاق مواد مخدر؛

- تأمین حقوق و آزادی های همه اقوام افغانستاندبه شمول تاجکها ؛

(به باور من، یاد آوری از تاجکها توسط لاوروف بیشتر برای خشنودی امامعلی رحمان و نزدیکان او صورت گرفته است. به همگان روشن است که گروه طالبان خود را هیچگاه با کدام گروه قومی مرتبط ندانسته، بلکه یک سازمان تروریستی، شبهه نظامی و بنیاد گرای دینی می باشد. در زیر حاکمیت طالبانیزم هرگونه تبارز قومی جا نداشته و قاطعانه سرکوب میگردد.

برمیگردیم به اصل موضوع (سفر لاوروف و عواقب آن...)

سیرگئی لاوروف خاطر نشان ساخت که مسکو و دوشنبه در رابطه به مسایل افغانستان در اکثر موارد اعتماد متقابل داشته و اتفاق نظر کامل دارند و موقف شان مشابه است.

لاوروف اظهار نمود که مسکو و دوشنبه چه در سطح دو جانبه و چه هم در چوکات ترکیب های چند جانبه ی منطقه ئی، به شمول "فارمتم مشورتی مسکو برای افغانستان"، "سازمان پیمان امنیت دسته جمعی"، "گروه تماس شانگهای-افغانستان" و "مکانیزم اجلاس کشور های همسایه افغانستان" به طور هماهنگ عمل می نمایند.

سیرگئی لاوروف خاطر نشان ساخت که کشور های غربی باید در احیای اقتصادی افغانستان سهم بگیرند؛ در عین حال، تلاش غربی ها را برای برگرداندن زیر بنای های نظامی به کشورهای پیرامون افغانستان غیر قابل پذیرش خواند.

میرهن است که یکی از اهداف مرکزی سفر کنونی سیرگئی لاوروف را به منطقه افزایش فعالیت ها و تماس های دیپلماتیک روسیه با تمام کشور های آسیای مرکزی و مخصوصا تاجکستان تشکیل میدهد. در تفاوت با ترکمنستان و ازبکستان که هم مرز با افغانستان بوده، لیکن در سازمان امنیتی- نظامی "قرار داد امنیت دسته جمعی" عضویت ندارند، تاجکستان عضو سازمان متذکره بوده و از متحدان قابل اعتماد روسیه به شمار می رود.

سیرگئی لاوروف با انجام سفر کنونی به تاجکستان تلاش نمود تا بر حضور سیاسی- نظامی روسیه در منطقه، و مخصوصا در تاجکستان تأکید نماید. مسکو خاطر نشان ساخت که انکشاف اوضاع را در جهت های مختلف زیر نظارت داشته و تلاش دارد در صورت بروز تهدید ها به امنیت روسیه و متحدان آن داخل اقدامات سیاسی، نظامی، امنیتی، اقتصادی و غیره گردد.

* این اتحادیه در سال ۲۰۱۵ ایجاد گردیده و در حال حاضر در ترکیب اتحادیه همکاری های اقتصادی ابروایشیا کشور های ذیل شامل اند: روسیه، بیلاروس، قزاقستان، ارمنستان و قرغزستان.